

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 21 (1).

IZDAN 1 MARTA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12149

Ing. Gođevac Ljubomir, Beograd, Jugoslavija.

(Pronalazač: Bevanda Ivan, mehaničar, Beograd).

Usavršenje na telegrafskim tasterima.

Prijava od 25 januara 1935.

Važi od 1 juna 1935.

Do sada su telegrafski tasteri za otkucavanje morzeovih znakova imali tvrde ili meke kontakte. Tvrdi kontakti upotrebljavaju se u slučaju kad samo dvoje telegrafista rade u sali; čim je više njih u istoj sali, upotrebljavaju se meki kontakti kako jedan drugome nebi smetali pri kontroli rada (jer svaki telegrafista kontroliše po zvuku tastera svoj rad). Elastičnost ruke različita je kod ljudi tako da jedan telegrafista radi sa tvrdim kontaktima a drugi podesnije sa mekim kontaktima. Ovaj izbor tastera po tvrdoći kontakta nije uvek moguć, tako da su telegrafisti, koji bolje rade na tasterima sa tvrdim kontaktima ili obratno, prinudeni da rade na tasterima na kojima ne mogu da dadu najbolji efekat rada.

Pronalasku je cilj da ukloni ove nedostatke i da stvori jedan taster kod kog će se na jednostavan način pomeranjem jedne polužice moći uticati na tvrdoću tastera, na taj način isti podešavati prema ruci telegrafiste ili prema prilikama u telegraf. predajnoj sali, tako da će se na taj način moći u punoj meri iskoristiti radna sposobnost telegrafiste.

Pronalazak je na priloženom crtežu pokazan u jednom primeru izvođenja, gde sl. 1 pokazuje postrani izgled tastera, sl. 2 podužni presek nosećeg stuba obrtne osovine tastera, sl. 3 je pogled sa desne strane (prema sl. 1) na noseće stubove obrtne osovine tastera, sa presekom osnovne ploče tastera, sl. 4 je postrani izgled kontakta tastera, sl. 5 je pogled odozgo na sl. 4, a sl. 6 je bočni izgled klizača u pogledu sa leve strane ob-

zirom na sl. 4. Na osnovnoj ploči usađeni su noseći stubovi 2 osovine tastera 3 koji su pomoću navrtke i kontra navrtke utvrđeni za ploču 1 (sl. 1, 2 i 3). Na osovinu 3 učvršćena je poluga 4 tastera koja svojim kontaktima 5 i 6 dolazi u dodir sa protu-kontaktima 7 posredovanjem pritiska na dugme poluge 4, odnosno posredovanjem povlačenja opruge 8.

Kontakti 7 koji prestavljaju predmet ovog pronalaska snabdeveni su na gornjoj strani kontaktnim oprugama 9 utvrđenim za kontakte 7 zavrtnjima 10. Kontakti 5 i 6 poluge 4 dolaze u dodir sa kontaktom oprugom 9 i baš od njene tvrdoće odnosno mekoće zavisi jačina zvuka pri radu tastera kao i rad telegrafiste, obzirom na to da li njegova ruka bolje radi sa tvrdim ili sa mekim tasterom. Da bi se prema pronalasku omogućilo proizvoljno regulisanje tvrdoće opruge 9 predviđen je na kontaktu 7 klizač 11 koji je postrance snabdeven rukatkama 16 na gornjoj stani procepom 13. Na gornjoj prednjoj strani klizača 11 lemljenjem ili slično učvršćena je vodica 12 za oprugu 9 koja u isto dosta tesno naleže.

U kontaktu 7 učvršćen je zavrtanj 15 po kome se vodi procep 13 klizača 11 a pomoću kog se zavrtanjem matice 14 može klizač 11 fiksirati u svom položaju. Menjanje položaja klizača 11 ograničeno je dužinom procepa 13.

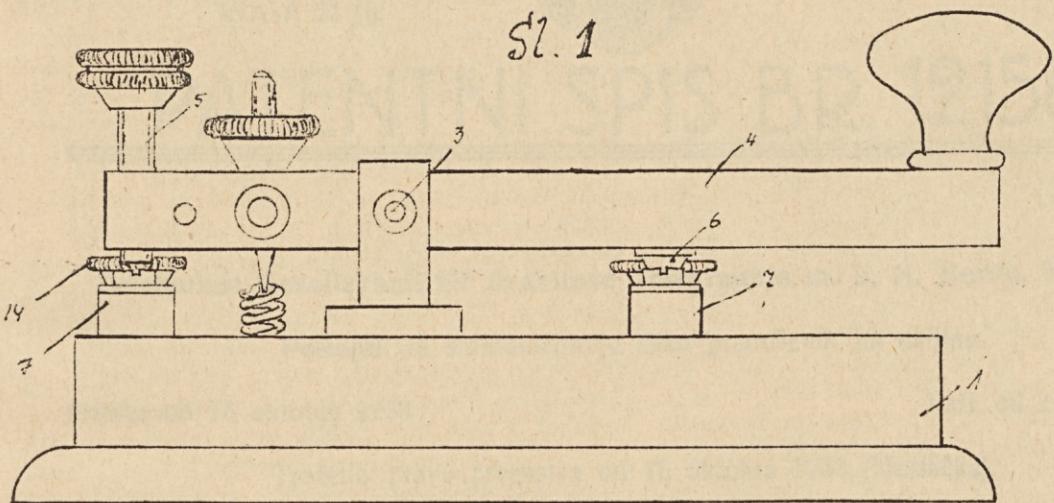
Pošto kontakti 5 i 6 naležu na kontaktnu polugu 9 na mesto 18 to se pomeranjem u levo vodice 12 odnosno klizača 11 (sl. 4) dobija mekša opruga 9, a pomera-

njem klizača 11 u desno (sl. 4) dobija se tvrđa opruga 9, a time mekši odnosno tvrdi kontakt. Na kontaktima 7 nalaze se zavrnji 17 za priključivanje telegrafskih linija. Razume se da se oblik kontakta 7 i klizača 11 može menjati a da se time ne izide iz okvira patenta.

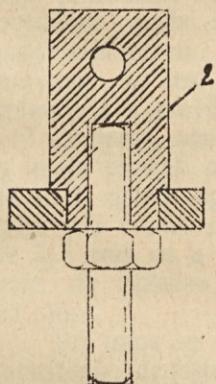
Patentni zahtev:

Usavršenje na telegrafskim tasterima snabdevenim kontaktnom oprugom (9) učvrš-

čenom na kontaktu zavrtnjem (10), naznačeno time, što je kontakt (7) snabdeven klizačem (11) sa vodicom (12) opruge (9), pri čemu je klizač ograničen u svom kretanju dužinom svog procepa (13) obzirom na zavrtanj (15) raspoređen u kontaktu (7) i što je zavrtanj (15) snabdeven maticom (14) u cilju fiksiranja klizača (11) u određenom položaju.

SL. 2

SL. 3

